

CVIČENIA Z PDR 2005/2006

PARABOLICKÉ ROVNICE
PRÍKLADY NA PRECVIČENIE

1. Nájdite riešenie $u(x, t)$ rovnice

$$\begin{aligned}\frac{\partial u}{\partial t} - a^2 \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} &= 0, \quad x \in (-\infty, \infty), t > 0, \\ u(x, 0) &= e^{-x}, \quad x \in (-\infty, \infty),\end{aligned}$$

2. Nájdite riešenie $u(x, t)$ rovnice

$$\begin{aligned}\frac{\partial u}{\partial t} - \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} &= u - t, \quad x \in (-\infty, \infty), t > 0, \\ u(x, 0) &= x, \quad x \in (-\infty, \infty),\end{aligned}$$

3. Nájdite riešenie $u(x, t)$ rovnice

$$\begin{aligned}\frac{\partial u}{\partial t} - \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} &= e^t, \quad x \in (0, 1), t > 0, \\ u(x, 0) &= 1 + x, \quad x \in (0, 1), \\ u(0, t) = u(1, t) &= 0, \quad t > 0.\end{aligned}$$

4. Nájdite riešenie $u(x, t)$ rovnice

$$\begin{aligned}\frac{\partial u}{\partial t} - \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} &= 0, \quad x \in (0, 1), t > 0, \\ u(x, 0) &= x, \quad x \in (0, 1), \\ u(0, t) = \sin t, u(1, t) &= 1, \quad t > 0.\end{aligned}$$

5. Dokážte, že pre riešenie $u(x, t)$ rovnice

$$\begin{aligned}\frac{\partial u}{\partial t} - \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} &= e^{-t}, \quad x \in (-\infty, \infty), t > 0, \\ u(x, 0) &= 0, \quad x \in (-\infty, \infty)\end{aligned}$$

platí

$$u(x, t) > 0 \quad \text{pre všetky } x \in (-\infty, \infty), t > 0.$$

6. Nech $u(x, t)$ je riešením rovnice

$$\begin{aligned}\frac{\partial u}{\partial t} - \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} &= e^{-t}, \quad x \in (-\infty, \infty), t > 0, \\ u(x, 0) &= 0, \quad x \in (-\infty, \infty)\end{aligned}$$

a $v(x, t)$ je riešením rovnice

$$\begin{aligned}\frac{\partial v}{\partial t} - \frac{\partial^2 v}{\partial x^2} &= e^{-2t}, \quad x \in (-\infty, \infty), t > 0, \\ v(x, 0) &= 0, \quad x \in (-\infty, \infty).\end{aligned}$$

Dokážte, že

$$u(x, t) > v(x, t) \quad \text{pre všetky } x \in (-\infty, \infty), t > 0.$$

7. Nech $u(x, t)$ je riešením rovnice

$$\begin{aligned}\frac{\partial u}{\partial t} - \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} &= \frac{e^{-t}}{1+x^2}, \quad x \in (0, 1), t > 0, \\ u(x, 0) &= \sin \pi x, \quad x \in (0, 1), \\ \frac{\partial u}{\partial x}(0, t) = \frac{\partial u}{\partial x}(1, t) &= 0, \quad t > 0.\end{aligned}$$

Vypočítajte $\int_0^1 u(x, t) dx$ pre každý čas t .

8. Funkcie $u_0(x), v_0(x)$ sú nulové mimo intervalu $[-1, 1]$ a na intervale $[-1, 1]$ pre ne platí

$$u_0(x) = -(x-1)(x+1), \quad v_0(x) = 1 - |x|.$$

Nech $u(x, t)$, resp. $v(x, t)$ sú riešenia rovnice vedenia tepla na priamke so začiatočnými podmienkami $u_0(x)$, resp. $v_0(x)$. Dokážte, že

$$0 < v(x, t) < u(x, t) \quad \text{pre všetky } x \in (-\infty, \infty), t > 0.$$

9. Uvažujme rovnicu

$$\begin{aligned}\frac{\partial u}{\partial t} - a^2 \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} &= 0, \quad x \in (-\infty, \infty), t > 0, \\ u(x, 0) &= x^2, \quad x \in (-\infty, \infty).\end{aligned}$$

Táto rovnica sa dá vyriešiť dosadením do vzorca a výpočtom integrálu¹. V tomto príklade nájdeme riešenie iným spôsobom, bez použitia Greenovej funkcie.

(a) Napíšte rovnicu a začiatočnú podmienku, ktorú spĺňa funkcia

$$v(x, t) = \frac{\partial u}{\partial x}(x, t).$$

(b) Vyriešte rovnicu z predchádzajúcej časti² a ukážte, že

$$u(x, t) = x^2 + \phi(t).$$

(c) Dosadením do rovnice nájdite funkciu $\phi(t)$ a riešenie $u(x, t)$

---

¹DÚ 8, príklad 2

²dá sa vyriešiť bez integrovania Greenovej funkcie